

Відомості про район

Історична довідка

Заселення нашого краю почалося після російсько-турецької війни 1768-1778 років, коли на звільнених землях в північному Причорномор'ї з'явилися на запрошення Катерини II народи європейських країн.

У 1775 році, після розгрому Запорізької Січі, козаки змушені були переселитись на Кубань, в Північне Причорномор'я і на Дунай. Звільнені землі роздавалися на пільгових умовах генералам, офіцерам, прапорщикам, іншим військовим.

Після смерті Катерини II, імператор Олександр I продовжував запрошувати іноземців на звільнені землі. Згідно його указу від 31 грудня 1804 року була утворена Херсонська губернія, а у 1818 році – Новоросійське генерал-губернаторство, куди входили 4 повіти: Херсонський, Тираспільський, Овідіопільський, Лисаветградський. Пізніше до Херсонської губернії входили Одеський, Ананьївський, Тираспільський та Херсонський повіти.

В Одеський та Тираспільський повіти на початку 19-ого століття входили всі села і хутори нашого району.

Поселенці між Бугом і Дністром оголошувались особисто вільними, орендували землю у поміщиків. І в наших краях виникли німецькі колонії: Страсбург (Кучурган), Зельці (Лиманське), Кандель (Рибальське), Баден (Очеретівка), Ельзас (Щербанка), багато німців поселилися в селах Бецилове, Єреміївка, Понятівка, Фрейдерове (Балкове), Бринівка, Кошари, Степанівка та інших селах району. Земельні наділи, що виділяв царський уряд Росії поселенцям, називалися “дачами”.

У 1892 році всі села і хутори Одеського та Тираспільського повітів поділялись на волості. До Одеського повіту входили Більчанська (тепер Іванівський район), Куртівська (нині Новоукраїнська сільрада), Баденська, Зельцька, Страсбурзька волості. До Тираспільського повіту входили Домінська, Петровірівська, Понятівська, Велізарівська, Паркано-Тернівська, Слободзейська, Розалівська волості. У складі Розалівської волості серед інших знаходилася і Роздільна.

Більшість населених пунктів нашого району засновано наприкінці 18-ого і на початку 19-ого століття. Деякі з'явилися у 19-му – початку 20-ого століття.

Найстаріші села району: Куртівка, Зельці, Баден, Страсбург, Кандель, Ельзас. Село Куртівка засноване у 1793 році, коли навколишні землі одержав відставний капітан Курта. Своїм прізвищем він назвав село – Куртівка.

Ім'ям поміщиків названі і села Єреміївка, Колонтаївка, Бецилове, Фестерове, Шеметове та інші.

Роздільна як населений пункт виникла в період будівництва залізниці Одеса – Балта у 1863 – 1865 роках в тому місці, де починалося розгалуження колії на два напрямки – на Паркани і Бірзулу. Цьому факту Роздільна і завдячує при створенні своєї назви.

Наприкінці 19-ого століття станція Роздільна стала станцією I-ого класу. В роки першої світової війни, потім Жовтневої соціалістичної революції, громадянської війни Роздільна зазнала величезних руйнувань. В роки громадянської війни Роздільна неодноразово захоплювалася іноземцями, білогвардійцями та звільнялася Червоною Армією.

З перших днів Великої Вітчизняної війни район був переведений на воєнне положення, місто піддавалося безперервним бомбардуванням німецько-румунської авіації. В діючу армію пішло 1120 жителів району. В оборонних боях за Роздільну та район брали участь частини 25-ої Чапаївської та 95-ої молдавської стрілкової дивізій.

З 8 серпня 1941 року німецько-румунські війська захопили територію району і встановили на 32 місяці окупаційний режим. За час окупації було знищено школи, лікарні, залізничну станцію, багато мешканців району. Звільнили район 4 квітня 1944 року війська 3-ого Українського фронту під командуванням генерала Малиновського Р.Я. Протягом війни на фронт пішло 4,6 тисяч чоловік, 3012 наших земляків було нагороджено бойовими орденами та медалями. З фронту не повернулося 4216 роздільнянців. Протягом війни на території району загинуло 1267 воїнів Радянської Армії.

Колишнє селище з травня 1957 року стало містом районного значення.

Загальна характеристика

Роздільнянський район розташований в північно-західній частині Одеської області і займає територію площею 136,7 тис.га, у тому числі землі сільськогосподарського призначення - 123 тис.га., із них рілля - 91,0 тис.га.; землі житлової і суспільної забудови – 3,4 тис.га.; землі

водного фонду – 1,1 тис.га.; землі лісового фонду – 6,1 тис.га.; землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони – 3,1 тис.га.

Район межує з Великомихайлівським, Іванівським та Біляївським районами Одеської області та Республікою Молдова.

За національним складом в районі мешкають переважно українці, росіяни, молдовани. В районі 21 орган місцевого самоврядування: Роздільнянська районна, Роздільнянська міська, Лиманська селищна та 18 сільських рад, яким підпорядковано 86 населених пунктів.

В економіці району переважає сільгоспвиробництво, яке спеціалізується на вирощуванні зернових, технічних культур, овочів, виноградарстві та садівництві. Значний розвиток має тваринництво. Основними товаровиробниками сільгосппродукції є сільськогосподарські товариства з обмеженою відповідальністю.

Два транспортних коридори проходять через одну з найбільших вузлових станцій України - Роздільна - Сортувальна, яка входить до складу Одеської залізниці Тут формуються потяги на основні напрямки : Молдову , Західну Європу, Київ , морські порти. За своїми технічними спроможностями станція розрахована на щодобову переробку 70 потягів всіх видів класності. З введенням в дію нового вокзального комплексу здійснена повна модернізація станції . Платформи здатні одночасно приймати 3 потяги в різних напрямках.

Територією району по залізниці, суші та воді пролягає лінія Українсько-Молдовського кордону на Придністровській ділянці, яка має протяжність 34,1 км, з них 6,3 км по водній поверхні Кучурганської водойми. Охорону безпеки України тут несе особовий склад Прикордонної та Митної служби. В с.Кучурган розташований міжнародний митний перехід „Кучурган”.